

Richtlijnen opsporing en diagnostiek diabeteszorg

Deze richtlijnen zijn gebaseerd op:

- NHG-Standaard Diabetes Mellitus Type 2 (juli 2018).
- NHG-Patiënten brieven: Diabetes algemeen, Behandeling van diabetes, Controles bij diabetes, Ontregeling van de bloedsuiker, Voetverzorging bij diabetes, Voedingsadviezen bij diabetes mellitus.
- Protocollaire Diabeteszorg editie 2018-2019.
- Landelijke Eerstelijns Samenwerkingsafpraak Diabetes Mellitus type 2. Juli 2006
- LTA Diabetes mellitus type 2. Januari 2012
- Zorgstandaard NDF

Opsporing diabetes type 2 patiënten

- Bij klachten zoals dorst, polyurie, vermagering, pruritus vulvae op oudere leeftijd, mononeuropathie, neurogene pijnen, sensibele stoornissen, spontaan genoemde moeheid, erectiele dysfunctie en slecht genezende wondjes.
- Driejaarlijks bij spreekuurbezoekers > 45 jaar met:
 - DM type 2 bij ouders, broers of zussen.
 - Hypertensie en/of verhoogd risico op manifeste hart- en vaatziekten.
 - Vetstofwisselingsstoornissen en / of obesitas (Quetelet index (QI) > 27).
 - Etnische belasting (van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse of Hindoestaanse afkomst; bij Hindoestanen wordt een leeftijdsgrens van 35 jaar aangehouden).
 - Zwangerschapsdiabetes in verleden (screenen jaarlijks gedurende 5 jaar, daarna eenmaal per drie jaar).

Diagnostiek

		Capillair volbloed	Veneus plasma
Normaal	nuchter glucose niet nuchter	<5,6 <7,8	<6,1 <7,8
Gestoord	nuchter glucose niet nuchter	≥5,6 en ≤6,0 ≥7,8 en ≤11,0	≥6,1 en ≤6,9 ≥7,8 en ≤11,0
diabetes mellitus	nuchter glucose niet nuchter	>6,0 >11,0	>6,9 >11,0

De diagnose diabetes mellitus mag worden gesteld als men op 2 verschillende dagen 2 nuchtere plasmaglucozewaarden vindt $\geq 7,0$ mmol/l. De diagnose kan ook worden gesteld bij een nuchtere plasmaglucozewaarde $\geq 7,0$ mmol/l of een willekeurige plasmaglucozewaarde $\geq 11,1$ mmol/l in combinatie met klachten die passen bij hyperglykemie. Bepaling van de HbA1c waarde kan worden gebruikt, maar wordt voorsnog niet aanbevolen voor opsporing en diagnostiek van diabetes. Glucosewaarden kunnen worden bepaald in veneus plasma.

Draagbare glucosemeters zijn gekalibreerd naar veneuze plasmaglucosewaarden. Deze meters kunnen, zelfs indien zij regelmatig geijkt worden, een meetfout hebben van 10 tot 15%. Gezien het belang van zorgvuldige diagnostiek dient de huisarts bij marginaal afwijkende waarden alsnog een bepaling in het laboratorium te laten verrichten.

Risico-inventarisatie

A. Anamnese

- Cardiovasculaire pathologie bij patiënt of bij ouders, broers of zussen (voor het 60e levensjaar).
- Leefstijl: voedingsgewoontes waaronder alcoholgebruik, roken, lichaamsbeweging.

B. Lichamelijk onderzoek

- Body Mass Index (BMI), tailleomvang, bloeddruk.
- Voetonderzoek: arteriële circulatie; let op kleur, standsafwijkingen, drukplekken of eelt, ulcera en amputaties; verricht sensibiliteitsonderzoek met 10 grams Semmes-Weinsteinmonofilament.

C. Metingen

- HbA1c, lipidspectrum (totaal cholesterol, HDL-cholesterol, LDL-cholesterol, ratio totaalcholesterol/HDL-cholesterol, triglyceriden nuchter), creatinine (ter schatting van de glomerulaire filtratiesnelheid (eGFR)), bepaling van de albumine-creatinineratio of de albumineconcentratie in de eerste ochtendurine
- Binnen 3 maanden onderzoek naar diabetische retinopathie door middel van fundusscreening.

Beleid en educatie

- Zie NHG-Standaard Diabetes mellitus type 2
- Zie NHG-Patiëntenbrieven: Diabetes algemeen, Behandeling van diabetes, Controles bij diabetes, Ontregeling van de bloedsuiker, Voetverzorging bij diabetes, Voedingsadviezen bij diabetes mellitus.